

นวัตกรรมที่เป็นเลิศ (Best Practise)

เรื่อง “หนังสือธรรมะ...ตา” : นวัตกรรมการสอนรายวิชา ศาสนา โดยใช้เทคนิค Infographic

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนทุ่งชนานวิทยา

ผู้เขียน นายยรรยง นาคนวน ตำแหน่ง ครู อีเมลล์ : C.aekkachon@gmail.com โทรศัพท์ : 091 8823146

หนังสือธรรมะตา ที่จะทำให้การเรียนรู้วิชาธรรมะ ไม่น่าเบื่อเหมือนเดิม

ที่มาและความสำคัญ

จากการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนรายวิชาศาสนา พบว่า ผู้เรียนให้ความสนใจในการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด เนื่องจาก เนื้อหาความรู้ในรายวิชาศาสนามีลักษณะเป็นนามธรรม มีการใช้ภาษาบาลีหรือภาษาอื่น ทำให้ยากต่อการรับรู้ และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและค่าเฉลี่ยคะแนน O-Net ในสาระของศาสนาอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์

ผลการวิจัยของ Wharton School Business พบว่าการเรียนรู้โดยใช้ภาพประกอบจะสามารถสร้างความเข้าใจและกระตุ้นความสนใจมากกว่าการเรียนรู้จากนามธรรมได้ถึง 72% ด้วยเหตุผลนี้ผู้เขียนจึงได้พัฒนาและนำเสนอสื่อการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาในรูปแบบ Infographic เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้น

Infographic สื่อที่ทรงพลัง เป็นการออกแบบและพัฒนาการสื่อสารโดยอ้างอิงจากหลักการทำงานของสมองเพื่อเพิ่มความสามารถในการเข้าใจและจดจำ ผู้สอนจึงได้นำแนวคิดการออกแบบ Infographic มาพัฒนาสื่อการสอนในรายวิชาศาสนาเพื่อเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยเน้นหลักการ เข้าใจง่าย เป็นระบบ รวดเร็ว และทบทวนได้ง่าย

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาสื่อการสอน Infographic เป็นหนังสือเรียนเสริมใช้ปูพื้นฐานและทบทวนบทเรียนได้อย่างรวดเร็ว
2. พัฒนาสื่อการสอนวิชาศาสนาให้เป็นรูปธรรมเล่าเรื่องโดยใช้รูปภาพเข้าใจง่ายสอดคล้องกับระบบการเรียนรู้ของสมอง
3. ใช้หลักแนวคิดรูปธรรมและใส่เทคนิคการเน้นความจำแบบ Key word เพื่อสร้างความเข้าใจแบบฝังติดตัวแก่ผู้เรียน
4. เพื่อพัฒนาสื่อการสอนในชั้นเรียนให้สามารถกระตุ้นความสนใจผู้เรียนได้เทียบเคียงกับสื่อการสอนในสถาบันกวดวิชา

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ผู้สอนได้พัฒนากระบวนการทำงานขึ้นเองที่เรียกว่า SCIT Buddha Model โดยพัฒนาขึ้นจากแนวคิดอริยสัจ 4 มีกระบวนการดังนี้

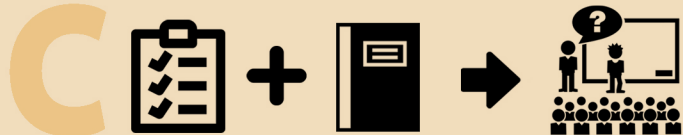

ขั้นที่ 1 : Suffering/ขั้นทุกข์ (สร้างความตระหนัก)

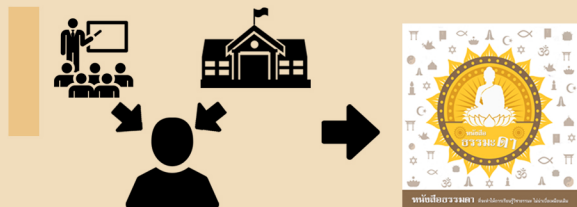
- ผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อศึกษาสภาพปัญหา
- สังเคราะห์ปัญหาเป็นรายข้อ และเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา

ขั้นที่ 2 : Cause/ขั้นสมุทัย (ระดมพลังความคิด)

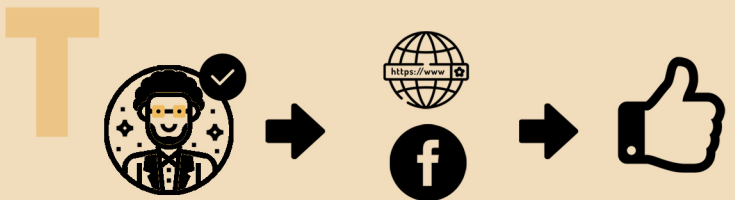
- ผู้สอนสำรวจความต้องการ/รูปแบบการเรียนจากผู้เรียนและเรียงลำดับความสำคัญ
- ผู้สอนศึกษาทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ เพื่อนำแนวคิดมาพัฒนานวัตกรรมสื่อการสอน

ขั้นที่ 3 : Innovation/ขั้นนิโรธ (สร้างสรรค์ชิ้นงาน)

- ผู้สอนรวบรวมเทคนิคการสอนจากประสบการณ์ตนเองและติวเตอร์เพื่อวิเคราะห์เป็นมวลความรู้ในการสร้างนวัตกรรม Infographic
- ผู้สอนสร้างนวัตกรรม Infographic โดยการจัดเรียงความรู้อย่างเป็นระบบ

ขั้นที่ 4 : Trial and error/ขั้นมรรค (การนำเสนอผลงานเพื่อพัฒนาผลงาน)

- ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบผลงานและเผยแพร่ในเพจครูสังคม ครูวันดี ฯลฯ วิชาฯ สื่อการสอน เพื่อพัฒนาสื่อการสอนจาก Feedback ที่ได้รับกลับมาอย่างต่อเนื่อง
- ผู้สอนนำนวัตกรรมจัดทำในรูปแบบของ Powerpoint สิ่งพิมพ์ และเอกสารความรู้

ผลการดำเนินงาน

1. ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์คะแนน O-Net ปีการศึกษา 2561 สูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกระดับ
2. ผู้สอนได้นำสื่อดังกล่าวใช้สอนประกอบการติวเพื่อสอบแข่งขันทางด้าน

พระพุทธศาสนา มีผลการแข่งขัน ดังนี้

- รองชนะเลิศอันดับสอง การแข่งขันตอบปัญหาพระพุทธศาสนา ชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพฯ
- ชนะเลิศอันดับ1 และ2 ตอบปัญหาธรรมะ ระดับจังหวัด เนื่องในงานมูลนิธิพระพุทธบาทพลวง ปีการศึกษา 2561
- ชนะเลิศอันดับ 1 ตอบปัญหาธรรมะ ระดับจังหวัด เนื่องในงานสำนักพุทธฯ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2560

การเผยแพร่และการได้รับการยอมรับ

- เพจครูวันดี/ครูสังคมไทย/YouTube ของผู้สอนเอง
- ใช้ติวเสริมในการสอบ O-Net และการแข่งขันรายการศาสนา

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ผู้บริหารและคณะครูผู้เชี่ยวชาญ ให้คำปรึกษาและวิพากษ์นวัตกรรม
- สังคมออนไลน์มี Feedback สะท้อนกลับมาอย่างมากมาย
- มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือในการจัดการข้อมูล
- ทบทวนติดตามและประเมินผลงานเพื่อพัฒนางานในทุกระยะ

พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

บทเรียนที่ได้รับจากการดำเนินงาน

- สังคมออนไลน์เป็นสังคมที่มีการวิพากษ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด หากใช้อย่างถูกวิธีจะช่วยพัฒนางานของเราได้อย่างรอบด้าน
- เทคโนโลยีต่างๆ เช่น Google drive และอื่นๆสามารถลดระยะเวลาในการทำงานได้

